

RINGERIKE SENTERPARTI

Hønefoss 30. mars 2023

Høringsinnspill 31. mars 23 til melding og forslag til konsekvensutredningsprogram for Randselva kraftverk.

Meldingen er omfattende og prosjektet komplekst. Ringerike Senterparti er i utgangspunktet positive til bygging av Randselva kraftverk, men sterkt bekymret for at konsekvensene kan bli uopprettelige for flora og fauna, elvene og fjordene.

Under følger våre innspill til meldingen og forslag til konsekvensutredningsprogram

Vannsituasjonen i Randselva gjennom året.

I konsekvensutredningen for Randselva kraftverk må det gjøres en utredning av hvordan nytt kraftverk vil påvirke vannsituasjonen i Randselva gjennom hele året, herunder påvirke manøvreringsreglementet.

Det må også konsekvensutredes hvordan eventuelle påvirkning av vannsituasjonen i Randselva vil påvirke attraksjon, næring, landskapsbilde og friluftsinnteresser i Ringerike kommune.

Annet utløp etter Randselva kraftverk må inkluderes i konsekvensutredningen.

Punkt 6.5 i meldingen nevner naturmangfoldsloven, og at det er et stort antall verneområde i områdene som blir berørt. Med et utløp som fører vannet tilbake til Randselva etter kraftverket kan man unngå bygging av tunnel med tilhørende store inngrep i naturen fra Bergerfoss til Åsa. Et fortsatt vannløp langs Randselva vil hindre

tilskudd av vann med avvikende kvalitet enn Steinsfjordens egen og endring av strømning av vann fra Tyrifjorden og inn til Steinsfjorden – som reverserer dagens løp.

Noen mulige skadevirkninger som må vurderes nøye i konsekvensutredningen:

Skadevirkninger i Randselva for storørretstammen, landskap og fauna

Ved gjennomføring av tunnelprosjekt reduseres middelvannføringen i Randselva med 68 prosent. En middelvannføring på 19,6 m³/s er under minste tillatte vannføring på 20 m³/s over kote 133,5. Ifølge gjeldende manøvreringsreglement skal det være nevnte minste vannføring i elven til enhver tid. Ved bygging av tunnel vil minste vannføring bli den maksimale. Minste tillatte vannføring er 15 m³/s. Det vil altså ikke være større bevegelser i vannføringen mellom maks og min, etter vår forståelse.

Randselva flyter blant annet forbi naturreservatet Hovsenga. Det finnes flere mye benyttede badeplasser langs elva nær byen. En lavere vannstand vil negativt påvirke reservatene og føre til færre arter av dyr, fugler samt liv i under og langs bredden i takt med at biotopen endres. En permanent lav vannstand kan ødelegge livsgrunnlaget og gytemulighetene til ørreten - som er blant landets 12 nasjonale storørretstammer. Og vil sterkt begrense muligheten for friluftsliv langs elva.

Skadevirkninger i Storelva og påvirkning på våtmarksområdene og kroksjøene på kort og lang sikt.

Meldingen viser at en endring av vannføringen i Randselva vil påvirke middelvannføringen i Storelva med drastiske 25 prosent. Begna elv blir da dominerende for vannkvaliteten i Storelva. Dette kan ha utilsiktede virkninger. Storørreteten i Randselva vandrer fra Tyrifjorden og opp gjennom Storelva.

Som i Randselva finnes det flere områder langs elveløpet som er våtmarker. Flere er Ramsarområder. Disse vil påvirkes av en lavere vannføring med uttørring og ødelagte habitater for en hel rekke organismer, fisk, dyr og fugler.

Storelva er en meanderelv og kan finne nye løp på lang sikt. Kroksjøene Juveren, Synneren og myren Lamyra er fredet og er avhengige av tilsig fra elva.

Strekningen fra Hønefoss til Storelva løper ut i Tyrifjorden er karakterisk for en stor del av Ringerikes landskap – et uttrykk som gir identitet til oss som bor her.

Skadevirkninger på grunn av større tilførsel av vann direkte til Steinsfjorden

Ut fra meldingen kan det leses at endrede strømforhold og større vanngjennomstrømming i Steinsfjorden kan føre til isfrie områder og frostrøyk vinterstid. Den tilfrossede fjorden er nærmest en institusjon når det gjelder friluftaktiviteter som pilking. Vinteren igjennom er isen et yndet fritidsmål for hele familien og har vært det mange, mange tiår.

Steinsfjorden om vinteren har status som ettertraktet fritidsmål for gamle som unge. Denne bruken må opprettholdes. Videre vil færre isdekte områder kunne føre til mer frostrøyk langs bebyggelsen i Åsa – som er beliggende nokså nær fjorden.

Selv om vannkvaliteten i fjorden er vurdert som god, må en ikke risikere en endret kvalitet på grunn av større andel av vann fra Randsfjorden og dermed utsette den rødlistede edelkrepsen for matmangel etc.

Skadevirkninger for Steinsfjorden som følge av endret vannbalanse i Storelva.

Ved et utløp av vannet fra Bergerfoss til Steinsfjorden blir det ifølge meldingen endrede strømforhold. Vann fra Steinsfjorden vil strømme ut i Tyrifjorden og omvendt. En må garantere at konsekvensene av dette for fiske, kreps og fugler samt floraen langs (og på bunnen) ikke fører til svekkelse av hverken vannkvalitet eller næringsgrunnlag for artene.

I Steinsfjorden har vi Ramsar-områder med blant annet 77 forskjellige fuglearter, og vi har store deltaområder. Ikke noe av dette må svekkes, hverken på kort eller lang sikt.

Den langt lavere vannføringen fra Storelva vil endre elvas struktur og dets våtmarksområder med mer ned til utløpet nedenfor Hvalsmoen. I tillegg vi tilsiget fra Monserud Renseanlegg ha større innslag i vannet nedenfor Monserud på grunn av krympet vannføring etter samløpet Begna og Randselva lenger opp.

Konsekvenser for jordbruk, skogbruk og friluftsliv.

Langs Tyrifjorden, Steinsfjorden og stedvis langs Storelva og Randselva er det store innslag av jordbruk. Den næringen må sikres like gode naturlige betingelser for

økonomisk forsvarlig drift etter som før en eventuell bygging av tunell fra Bergerfoss til Åsa, med de endringer prosjektet vil føre med seg og som et knippe av er nevnt over. Prosjektet er sterkt inngripende og meldingen etterlater langt flere spørsmål enn svar. Problemstillingen må avklares i konsekvensutredningen.

For Ringerike Senterparti

Morten Løken Kværnstrøm, leder.

Mobil: 41008520